

سنجش سطح برخورداری دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز از فعالیت‌های مدیریت اطلاعات شخصی الکترونیکی

آزاده نامداری^۱

عبدالحسین فرج پهلوی^۲

منصور کوهی رستمی^۳

چکیده:

هدف: پژوهش به بررسی مدیریت اطلاعات شخصی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز از سه جنبه دانش، مهارت و هفت فعالیت مدیریت اطلاعات شخصی بر اساس مدل جونز بوده است.

روش: پژوهش به روش پیمایشی، و توصیفی - تحلیلی انجام شد. جامعه‌ی آماری دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز در سال تحصیلی ۹۸-۱۳۹۷ بودند. به منظور تجزیه و تحلیل داده‌ها از آزمون‌های همبستگی پیرسون و اسپیرمن و نرم افزار SPSS ۲۲ استفاده شد. **یافته‌ها:** از بین عوامل موثر بر مدیریت اطلاعات شخصی دانش دارای میانگین ۱/۲۲، مهارت میانگینی با ۲/۰۵ و فعالیت‌های مدیریت اطلاعات شخصی میانگینی برابر با ۲/۵۰ دارد. میانگین کل مدیریت اطلاعات شخصی برابر با ۲/۵۰ بوده و نسبتاً نامطلوب است.

نتیجه‌گیری:

وضعیت مدیریت اطلاعات شخصی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز در سطح نسبتاً نامطلوب قرار دارد که بایستی دوره‌ها و کارگاه‌هایی در جهت آگاهی بهتر نسبت به ابزارهای مدیریت اطلاعات شخصی و ارتقا مهارت‌های دانشجویان برگزار شود.

کلیدواژه‌ها: اطلاعات الکترونیکی، دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز، مدیریت اطلاعات شخصی

مقدمه

از دیدگاه جونز (۲۰۰۸) مدیریت اطلاعات شخصی عبارت است از مجموعه‌ای از رویه‌ها و فعالیت‌ها که افراد برای فراهم آوری، سازماندهی، حفظ، بازیابی و استفاده از فقره‌های اطلاعاتی مختلفی که همه روزه برای انجام وظایف مختلف کاری و غیر کاری در نقش‌های گوناگون انجام می‌دهند مدیریت اطلاعات شخصی را می‌توان سفارش و چنین اطلاعات از طریق طبقه بندی، قرار دادن و آرایش به شیوه‌ای خاص تعریف کرد که باعث بازیابی آسان‌تر اطلاعات در هنگام نیاز شود (بلوتی، چنیت، هاوارد، اسمیت و نیوویرت، ۲۰۰۲).

زوارقی و صفایی (۱۳۹۱) مدیریت اطلاعات شخصی را این‌گونه تعریف می‌کنند که مدیریت اطلاعات شخصی منظم کردن اطلاعات از طریق سازماندهی، جایگذاری، مرتب کردن آن‌ها با استفاده از ابزارهایی است که بتوان در زمان نیاز با صرف هزینه و زمان کمتر به سهولت به آن‌ها دست یافت (بیلت و همکارانش، ۲۰۰۲).

مدیریت اطلاعات شخصی اصطلاحی است که هم به فرایند هم به مطالعه فعالیت‌هایی اطلاق می‌شود که یک فرد به منظور خلق، فراهم آوری، ذخیره، سازماندهی، بازیابی، نگهداری، ارزشیابی، مدیریت و استفاده از اطلاعات موجود در مجموعه‌های شخصی خود به کار می‌گیرد تا اطلاعات مورد نیاز خود را به منظور برآوردن نیازها و اهداف خاص در زمان مطلوب بیابد اطلاعات شخصی به اطلاعاتی گفته می‌شود که اشخاص آن‌ها را برای استفاده شخصی و یا کاری در مجموعه‌های شخصی نگهداری می‌کنند (جونز، ۲۰۰۸).

۱. کارشناسی ارشد علم اطلاعات و دانش‌شناسی دانشگاه شهید چمران اهواز

۲. استاد گروه علم اطلاعات و دانش‌شناسی دانشگاه شهید چمران اهواز عضو هیات علمی دانشگاه شهید چمران اهواز، اهواز، ایران.

۳. استادیار گروه علم اطلاعات و دانش‌شناسی دانشگاه شهید چمران اهواز عضو هیات علمی دانشگاه شهید چمران اهواز، اهواز، ایران.

در این پژوهش، پژوهشگران قصد دارند که فعالیت‌های مدیریت اطلاعات شخصی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز را مورد بررسی و ارزیابی قرار دهند. میزان بهره‌مندی و آگاهی دانشجویان با مسأله مدیریت اطلاعات شخصی، هم چنین سطح دانش، مهارت و فعالیت‌های مدیریت اطلاعات شخصی آنان مورد بررسی قرار دهند. رشد سریع فناوری‌های رایانه‌ای در چند دهی اخیر حاکی از آن است که امروز افراد علاوه بر محمل‌های اطلاعاتی چاپی دارای بسیاری از اقلام اطلاعاتی الکترونیکی هستند که نیاز به مدیریت صحیح دارند در حقیقت افزایش قابلیت‌های نظام‌های رایانه‌ای در ذخیره‌سازی، پردازش و بازیابی حجم بسیار اطلاعات تمایل افراد را به استفاده از رایانه‌های شخصی افزایش داده است اشخاص روزانه با طیف وسیعی از اشیای الکترونیکی مواجه هستند که روی هم انباشته هستند و عملاً بازیابی و استفاده از آن‌ها بسیار مشکل است از یک سو حجم روز افزون اطلاعات تولید شده در جهان و از سوی دیگر وجود انواع اطلاعات نامتجانس سردرگمی زیادی را برای کاربران اطلاعات به وجود آورده است و روز به روز این معضل پیچیده‌تر و چالش برانگیزتر می‌شود (جونز، ۲۰۱۰). جونز^۴ در قیاس مدل‌های مدیریت اطلاعات شخصی موجود، مدل خود را در قالب ۷ مرحله قابل بررسی ارائه کرده که شامل یافتن، ذخیره‌سازی اطلاعات، سازماندهی اطلاعات، نگهداشت اطلاعات، مدیریت جریان اطلاعات، ارزشیابی و ارزش‌گذاری اطلاعات، و در نهایت تدبیر و مفهوم سازی است. پژوهش حاضر درصدد است با به‌کارگیری از این چارچوب مدیریت اطلاعات شخصی، به بررسی سطح دانش و مهارت و فعالیت‌های مدیریت اطلاعات شخصی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز بپردازد و سرانجام مقدار بهره‌مندی هر کدام را در فعالیت‌های مدیریت اطلاعات شخصی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز مشخص کند. کلیه موارد ذکر شده تأکید بر اهمیت و ضرورت انجام چنین پژوهشی است با توجه به اهمیت موضوع مدیریت اطلاعات شخصی و اثر فراگیر و شمولیت منابع الکترونیکی در زمینه آموزش و تعلیم دانشجویان از زمان آغاز به کار فناوری‌های الکترونیکی و ایجاد ابزارهای نگهداری اطلاعات (سی دی، دی وی دی، فلش و...) استفاده کردن از فایل‌ها، فشرده‌سازی فایل‌ها، دسته‌بندی اطلاعات و... و نقش این ابزارها در تعلیم و آموزش دانشجویان، خصوصاً ابزارهایی که دانشجویان جهت نگهداشت اطلاعات به کار می‌برند و استفاده بهینه از اطلاعات در زمان نیاز و افزایش سطح دسترسی به کارگیری مطلوب از اطلاعات ذخیره‌سازی در زمان نیاز در قرن پیش رو، در ابتدا باید اشاره‌ای به مقاله زوارقی (۱۳۹۱) که در سطح ایران انجام شده و قادر است به پژوهشگران یاری رساند تا با پیدایش، تعریف‌ها، پیشینه، نحوه و چگونگی، نقاط قوت و ضعف و فعالیت‌های مدیریت اطلاعات شخصی آشنا شوند.

دانشجویان جهت انجام امور پژوهشی خود با اطلاعات زیادی مواجه هستند آنان جهت استفاده سازماندهی شده از این منابع اطلاعاتی باید اول قادر به تشخیص نیازهای اطلاعاتی بوده و به جستجوی مرتبط ترین منابع اطلاعاتی پرداخته و سودمندترین اطلاعات را انتخاب کنند و به حجم اطلاعات شخصی خویش اضافه می‌کنند که به صورت یک چرخه اطلاعاتی دو می‌آید جهت به کارگیری از فعالیت‌های مدیریت اطلاعات شخصی و استفاده درست و بهینه از آن نیازمند آن هستند که روند اطلاعات را تحت کنترل خود در آورند. دانشجویان با ارکان مدیریت اطلاعات شخصی و زیر مجموعه‌های آن آشنایی نداشته باشند توانایی مدیریت اطلاعات را ندارند و این موجب آشفتگی اطلاعات مفید از غیر مفید می‌شود.

با بروز این مسائل، پژوهشگر با ۷ فعالیت مدیریت اطلاعات شخصی جونز به بررسی دانش و مهارت و ۷ فعالیت مدیریت اطلاعات شخصی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز پرداخته و به ارتقاء و صعود روش‌های مدیریت اطلاعات شخصی کمک نمایند. و با بررسی ارکان مدیریت اطلاعات شخصی و بررسی آمار توصیفی این جامعه به اخذ اطلاعات مفیدی اقدام کنند. و این امر به پیشبرد دانشجویان در ارتقاء امور پژوهشی دانشجویان کمک می‌نماید.

مدل جونز با تکیه بر ۷ فعالیت شامل یافتن و دوباره یابی، ذخیره سازی، سازماندهی، نگهداشت، امنیت، ارزشیابی و ارزشگذاری، تدبیر و مفهوم سازی است که در سه مرحله ی فعالیت نگهداری، فراسطوحی، یافتن و دوباره یابی جای می‌گیرد.

جونز (۲۰۰۸) از جمله افرادی است که به ساختار بندی و تعریف مدیریت اطلاعات شخصی پرداخته است در مقایسه با سه فرایند ورود، ذخیره و بازیابی اطلاعات که در دیدگاه سنتی وجود دارد دیدگاهی را مطرح می کند که مساله مدیریت اطلاعات شخصی را به طور عمیق و پیچیده تری مورد بررسی قرار می دهد. جونز جدیدترین چارچوب نظری اش را در سال ۲۰۱۲ ارائه داده است در پژوهش حاضر سعی بر این است تا با الگوگیری از فعالیت های ارائه شده توسط جونز (۲۰۱۲) وضعیت مدیریت اطلاعات شخصی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز مورد بررسی قرار گیرد. و مهمترین فعالیت های معطوف به هر یک از شاخص های مدل را مشخص کند و مدل جونز تا چه حد در دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز از کارایی برخوردار است و عملکرد مدیریت اطلاعات شخصی و میزان آشنایی دانشجویان با مساله مدیریت اطلاعات شخصی و همچنین سطح دانش و مهارت دانشجویان تحصیلات تکمیلی دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز را مورد بررسی و ارزیابی قرار دهد.

زوارقی و صفایی (۱۳۹۱) در مطالعه خود با عنوان «مدیریت اطلاعات شخصی» (PIM) مروری بر مفاهیم از اولین پژوهشگرانی هستند که مباحثی در زمینه ضرورت ها و چگونگی استفاده از رویکردی به نام مدیریت اطلاعات شخصی ارائه داده اند پژوهش های انجام شده در این حوزه را می توان با دو رویکرد پژوهشی مورد بررسی قرار داد که در هر دو رویکرد مدیریت اطلاعات شخصی را با توجه به موضوع پژوهش به وسیله متغیرهایی مانند جنسیت، سن، مقطع تحصیلی، حوزه تحصیلی، رتبه علمی، دانشکده محل تحصیل و وابستگی سازمانی و ... مورد بررسی قرار داده اند.

رویکرد پژوهشی اول پژوهش هایی را در بر دارد که علاوه بر بررسی فعالیت های مدیریت اطلاعات شخصی، دانش و نگرش افراد (دانشجویان و اساتید...) را نسبت به مدیریت اطلاعات شخصی مورد بررسی قرار داده اند. که پژوهش های کوبکی، حیدری و مجاور (۱۳۹۲) آموزنده، تاجداران و غائبی (۱۳۹۳)، و سلیمانی (۱۳۹۵) در این دسته قرار دارند.

کوبکی، حیدری و مجاور (۱۳۹۲) به بررسی وضعیت مدیریت اطلاعات الکترونیکی شخصی دانشجویان تحصیلات تکمیلی دانشجویان شهید چمران اهواز پرداختند. نتایج نشان داد که میانگین کل مدیریت اطلاعات شخصی در وضعیت متوسطی قرار دارد. همچنین بین مدیریت اطلاعات شخصی در بین دانشکده های مختلف تفاوت معناداری وجود دارد ولی میان زنان و مردان و دانشجویان با مقاطع مختلف و گروه های مختلف تفاوت معناداری وجود ندارد.

آموزنده، تاجداران و غائبی (۱۳۹۳) در پژوهشی به بررسی عوامل موثر بر مدیریت اطلاعات شخصی دانشجویان تحصیلات تکمیلی دانشگاه الزهراء پرداختند. نتایج نشان داد که از بین عوامل موثر بر مدیریت اطلاعات شخصی نگرش دارای ۳/۹۵، دانش میانگینی معادل با ۳/۲۹، و مجموعه مهارت های هفت گانه مدیریت اطلاعات شخصی میانگینی برابر با ۳/۱۷ دارد. همچنین میانگین میانگین های سه عامل مذکور در حدود ۳/۴۷ محاسبه شده است وضعیت مدیریت اطلاعات شخصی دانشجویان در سطح متوسط رو به بالا قرار دارد.

سلیمانی (۱۳۹۵) به بررسی وضعیت مدیریت اطلاعات شخصی اعضای هیأت علمی دانشگاه شهید چمران اهواز بر اساس مدل جونز پرداخت. نتایج نشان داد که میانگین کلی به دست آمده از مجموعه عناصر نگرش نسبت به منابع الکترونیکی معادل ۲/۳۲ در سطح اول قرار دارد و بالاترین میانگین فعالیت نگهداشت و پایین ترین میانگین ذخیره سازی است. تفاوت معناداری به لحاظ درجه علمی، سن و دانشکده در مدیریت اطلاعات شخصی وجود دارد ولی به لحاظ جنسیت تفاوت معناداری مشاهده نمی شود.

رویکرد پژوهشی دوم راجع به مدیریت اطلاعات شخصی که حداکثر تعداد پژوهش های انجام شده در حیطه مدیریت اطلاعات شخصی را در بر دارد به این تاکید دارد که اکثریت پژوهشگران مطالعات خویش را بدون بررسی دانش و مهارت افراد (دانشجویان و اساتید...) نسبت به مساله مدیریت اطلاعات شخصی تاکید بر هفت فعالیت اصلی مدیریت اطلاعات شخصی دارند و در نهایت پیشنهادات سودمندی را با تاکید به نتایج پژوهش ارائه داده اند، همانند پژوهش هایی که در زیر ذکر شده است:

صدقی و همکاران (۱۳۹۳) در پژوهشی به واکاوی آشنایی دانشجویان با مدیریت اطلاعات شخصی در دانشگاه علوم پزشکی تهران پرداختند. نتایج نشان داد که افراد مورد مطالعه یا اطلاعات خود را سازماندهی نمی کنند و یا در صورت سازماندهی اندک روش خاصی برای سازماندهی و مرتب سازی اطلاعات شخصی خود به طور مداوم و مستمر ندارند.

آزاده جدیدی و حقانی (۱۳۹۶) در پژوهشی به بررسی میزان به کار گیری مدیریت اطلاعات شخصی PIM توسط اعضای هیأت علمی دانشکده های پیراپزشکی دانشگاه های علوم پزشکی تهران، شهید بهشتی و ایران در سال ۱۳۹۳ پرداخته اند. یافته ها نشان داد که ذخیره سازی با میانگین ۷۳/۵۹ درصد در سطح خوب، سازماندهی با میانگین ۶۲/۱۱ درصد در سطح خوب، نگهداشت با میانگین ۵۴/۴ درصد در سطح متوسط و بازیابی با میانگین ۵۹/۹۳ درصد در سطح متوسط قرار داشتند. مدیریت اطلاعات شخصی نیز با میانگین ۶۱/۵۱ درصد در سطح خوب قرار داشت. بر اساس آزمون فرضیه ها میزان به کار گیری مدیریت اطلاعات شخصی و هر یک از عناصر آن توسط اعضای جامعه بر حسب دانشکده، مرتبه علمی و جنسیت با هم تفاوت معنادار آماری نداشت.

برای مثال مجید، سان، زروتان^۵ (۲۰۱۰) در پژوهشی روش ها و دیدگاه های دانشجویان را در رابطه با سرویس های اینترنتی برای نگهداری و مدیریت اطلاعات شخصی بررسی کردند نتایج این پژوهش حاکی از آن بود که نشانی پست الکترونیکی، اسناد متنی و عکس های شخصی بیشترین اطلاعاتی هستند که کاربران ذخیره می کنند و ۴۵ درصد دانشجویان از پوشه ها و برجسب ها برای سازماندهی اطلاعات استفاده کرده اند و نیمی از دانشجویان در بازیابی اقلام ذخیره شده دچار مشکل شدند.

اوسی اوتاوا و ددزی^۶ (۲۰۱۳) در پژوهشی به بررسی عوامل تاثیر گذار بر نحوه مدیریت اطلاعات شخصی دانشجویان و شناسایی ابزارهای مورد استفاده برای مدیریت اطلاعات شخصی آن ها پرداختند نتایج نشان داد که در بین ابزارهای مدیریت اطلاعات شخصی تلفن همراه، رایانه و حافظه فلش بیشترین استفاده را داشتند و مشکلات عمده این دانشجویان در رابطه با مدیریت اطلاعات شخصی مهارت ناکافی، اطلاعات غیر مجتمع و عادات ناشایست بود.

با توجه به پیشینه های موجود، در ایران مطالعات انجام گرفته در حوزه ی مدیریت اطلاعات شخصی مراحل ابتدایی خود را طی می کنند لذا به جزء چند پایان نامه کارشناسی ارشد و مقاله مروری، پژوهش دیگری انجام نشده است. پژوهش های صورت گرفته بیشتر به پیمایش و توصیف وضعیت موجود در جامعه مورد بررسی پرداخته اند بدون این که رویکردها و راه کارهای مدیریت اطلاعات شخصی را تعیین و ابزارهای مورد نیاز آنان را طراحی کنند. بنابراین می توان گفت که مطالعات انجام شده در دهه های ۱۹۸۰ تا ۲۰۰۰ خارج از ایران است پژوهشگران می توانند با گسترش دادن پژوهش های خود در این زمینه توجه طراحان سیستم های اطلاعاتی را جلب کنند تا به طراحی نرم افزارهای کاربر پسند و ایرانی منجر شود (کوکبی، مجاور، حیدری و شکاری، ۱۳۹۴). بنابراین در پژوهش حاضر تلاش شد که به بررسی وضعیت مدیریت اطلاعات شخصی از سه جنبه دانش، مهارت و هفت فعالیت مدیریت اطلاعات شخصی شامل (یافتن و دوباره یابی اطلاعات، ذخیره سازی اطلاعات، سازماندهی اطلاعات، نگهداشت، مدیریت جریان اطلاعات، ارزش یابی و ارزش گذاری، و مفهوم سازی در میان دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز بر اساس مدل جونز با تاکید بر اطلاعات الکترونیکی پرداخته شود و بررسی شود دانشجویان در زمینه و حیطه های گوناگون علمی تا چه میزان و چگونه و تا چه حدی اطلاعات خود را در مجموعه منابع الکترونیکی مطابق فعالیت های هفت گانه مدیریت اطلاعات شخصی، مدیریت می کنند؟ بنابراین پژوهش حاضر درصدد است تا وضعیت مدیریت اطلاعات شخصی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز را در مجموعه ی منابع الکترونیکی بر اساس مدل جونز را مورد بررسی قرار دهد.

پرسش های پژوهش حاضر عبارتند از:

- ۱- میزان آشنایی دانش دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز مربوط به مدیریت اطلاعات الکترونیکی شخصی به چه میزان است؟

۲- مهارت دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز نسبت به مدیریت اطلاعات الکترونیکی شخصی به چه میزان است؟

۳- مجموع هفت فعالیت مدیریت اطلاعات شخصی (شامل یافتن و دوباره یابی^۷، ذخیره سازی^۸، سازماندهی^۹، نگهداشت^{۱۰}، مدیریت جریان اطلاعات^{۱۱}، ارزش یابی و ارزش گذاری^{۱۲}، و مفهوم سازی^{۱۳} دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز چگونه ارزیابی می شود؟

۴- آیا از لحاظ مقطع تحصیلی، سن، و دانشکده‌ی محل تحصیل رابطه‌ی معناداری میان مدیریت اطلاعات الکترونیکی شخصی و زیر مجموعه‌های آن در دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز وجود دارد؟

روش شناسی پژوهش

پژوهش از نظر هدف کاربردی و از نظر روش شناسی پیمایشی- تحلیلی است جامعه‌ی پژوهش شامل کلیه دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز در سال تحصیلی ۹۸-۱۳۹۷ بود. برای گردآوری اطلاعات از پرسش نامه پایان نامه آیدا مجاور (۱۳۹۲) به دلیل همگونی مولفه‌ها با پژوهش حاضر استفاده شد. در انجام این پژوهش از نمونه گیری استفاده شد. شیوه نمونه گیری از جامعه آماری بر اساس روش نمونه گیری تصادفی طبقه ای نسبی است. لذا تعداد ۲۹۷ پرسش نامه بین کلیه دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز که در نیمسال اول تحصیلی ۹۸-۱۳۹۷ مشغول به تحصیل بودند، توزیع شد و کلیه پرسش نامه ها برگردانده شد پس از جمع آوری و استخراج داده‌های مندرج در پرسش نامه، داده های پژوهش مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. با توجه به این که اعتبار محتوایی روایی پرسش نامه پژوهش قبلا مورد ارزیابی و تایید قرار گرفته است و پایایی آن نیز برابر با ۰/۹ به دست آمده است. جهت اطمینان از ضریب پایایی پرسش نامه‌های جمع آوری شد و بعد از وارد کردن داده‌ها در نرم افزار SPSS با استفاده از فرمول آلفای کرونباخ^{۱۴}، ضریب پایایی پرسش نامه، محاسبه گردید که برابر با ۰/۹ بود. پرسش نامه پژوهش از ۴ بخش و ۶۶ سوال تشکیل شده است بخش اول پرسش نامه، مربوط به مشخصات جمعیت شناختی جامعه مورد پژوهش، بخش دوم با ۱۳ سوال و ۱۱ سوال بسته و دو سوال باز و بخش سوم با ۱۰ سوال مربوط به مهارت و بخش چهارم شامل ۴۲ سوال، ۴۲ سوال مربوط به هفت فعالیت مدیریت اطلاعات شخصی (یافتن، ذخیره سازی، سازماندهی، نگهداشت، امنیت و مدیریت جریان اطلاعات، ارزش یابی و ارزش گذاری، تدبیر و مفهوم سازی) دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی نسبت به مدیریت اطلاعات شخصی می باشد پاسخ سوالات بسته پرسش نامه پژوهش، به صورت مقیاس طیف لیکرت^{۱۵} پنج حالتی (بسیار کم، کم، متوسط، زیاد، بسیار زیاد) ارائه و به هر گزینه از یک (بسیار کم) تا پنج (بسیار زیاد) امتیاز داده شد در این پژوهش، برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از آزمون‌های همبستگی پیرسون و اسپیرمن^{۱۶} استفاده شد.

یافته‌های پژوهش

پیش از پرداختن به تجزیه و تحلیل داده‌ها و پاسخ گویی به پرسش های پژوهش ابتدا به توصیف و بررسی ویژگی های جمعیت شناختی جامعه‌ی مورد بررسی از لحاظ مقطع تحصیلی، سن، و دانشکده‌ی محل تحصیل پرداخته می شود.

1. finding & re-finding
2. Storage
3. organization
4. Maintaining
5. Security
6. measuring and evaluating
7. making sense of things
8. Cronbachs Alpha
9. Likert
10. Pearson & Spearman Correlation

جدول ۱. توزیع فراوانی اطلاعات جمعیت شناختی جامعه‌ی مورد بررسی بر حسب مقطع تحصیلی، سن و دانشکده‌ی محل

تحصیل

متغیر اطلاعات جمعیت شناختی	فراوانی	درصد
مقطع تحصیلی	کارشناسی ارشد	۱۷٪
	دکتری	۸۲٪
	جمع کل	۹۹٪
سن	کمتر از ۲۵ سال	۵۴٪
	۲۵ تا ۳۰ سال	۳۰٪
	۳۰ تا ۳۵ سال	۱۳٪
	۳۵ سال بالا	۱٪
	جمع کل	۹۹٪
	بهداشت	۵٪
دانشکده‌ی محل تحصیل	پرستاری و مامایی	۷٪
	پزشکی	۵۴٪
	پیراپزشکی	۵٪
	توانبخشی	۵٪
	داروسازی	۱۴٪
	دندانپزشکی	۷٪
	جمع کل	۹۹٪

از داده‌های جدول ۱، چنین بر می‌آید که از بین ۲۹۷ دانشجوی دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز، در گروه‌های سنی کمتر از ۲۵ سال، ۱۶۲ نفر (۵۴ درصد)، ۲۵ تا ۳۰ سال، ۹۰ نفر (۳۰ درصد)، ۳۰ تا ۳۵ سال ۴۰ نفر (۱۳ درصد) و ۳۵ سال به بالا ۵ نفر (۱ درصد) در این پژوهش شرکت داشتند. همچنین از لحاظ دانشکده‌ی محل تحصیل، ۱۷ نفر از دانشکده بهداشت (۵ درصد)، ۲۲ نفر از دانشکده‌ی پرستاری و مامایی (۷ درصد)، ۱۶۱ نفر از دانشکده‌ی پزشکی (۵۴ درصد)، ۱۵ نفر از دانشکده‌ی پیراپزشکی (۵ درصد)، ۱۶ نفر از دانشکده‌ی توانبخشی (۵ درصد)، ۴۳ نفر از دانشکده‌ی داروسازی (۱۴ درصد) شرکت کردند و از لحاظ مقطع تحصیلی ۵۲ نفر (۱۷ درصد) را کارشناسی ارشد و ۲۴۵ نفر (۸۲ درصد) را دکتری تشکیل می‌دهند. بنابراین به ترتیب به لحاظ سنی بیشترین شرکت کنندگان مربوط به گروه سنی کمتر از ۲۵ سال، (۵۴ درصد) و از لحاظ مقطع تحصیلی، دکتری (۸۲ درصد) است.

در این پژوهش چهار پرسش مطرح کرده است که به ترتیب مورد بررسی قرار می‌گیرند در پاسخ به سوال اول و دوم پژوهش ابتدا آمار توصیفی پاسخ‌های دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز در سه قسمت دانش، مهارت با توجه به جدول ۲ آورده شده است و در پاسخ به سوال سوم نیز آمار توصیفی مربوط به هفت فعالیت مدیریت اطلاعات شخصی آورده شده است مطابق جدول ۲ که به ترتیب به بررسی میزان دانش، میزان مهارت دانشجویان نسبت به مدیریت اطلاعات شخصی و میزان استفاده دانشجویان از مولفه‌ها و عناصر هفت فعالیت مدیریت اطلاعات شخصی با تاکید بر اطلاعات الکترونیکی شخصی آن‌ها به طور کامل توضیح داده شده است. جدول ۲. میانگین و انحراف معیار پاسخ‌های داده شده دانشجویان دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز مربوط به سه قسمت دانش، مهارت و هفت فعالیت مدیریت اطلاعات شخصی را نشان می‌دهد.

جدول ۲. میانگین‌های دانش و مهارت و هفت فعالیت مدیریت اطلاعات شخصی

شاخص	کارشناسی ارشد		دکتری	
	میانگین	انحراف معیار	میانگین	انحراف معیار
مدیریت اطلاعات شخصی				
دانش	۱/۱۲	۵	۰/۵۶	۶/۱۱
مهارت	۳/۲	۱	۳/۱۰	۳/۰۸
مجموع هفت فعالیت	۲/۵۳	۵/۴۸	۲/۴۹	۵/۶۶

۴/۱۳۶	۲/۶	۴/۰۲۷	۲/۳	یافتن	هفت فعالیت
۴/۰۸۸	۲/۷۵	۳/۱۰۴	۳	ذخیره سازی	
۴/۰۷۶	۲/۵	۴/۰۰۲	۲/۷۵	سازماندهی	
۵	۲	۶/۱۱۲	۲	نگهداشت	
۱۱/۰۵۷	۲/۳۶	۱۰/۰۲۷	۲/۲۷	مدیریت جریان اطلاعات	
۷/۰۴۴۱	۲/۲۸	۷/۰۳۸	۲/۴۴	ارزش یابی و ارزش گذاری	
۴/۲۳۶	۳	۴/۰۹۷	۳	تدبیر و مفهوم سازی	

داده‌های جدول ۲، حاکی از آن است که میانگین به دست آمده از مجموعه عناصر دانش معادل ۱/۲۲ محاسبه شده است این مقدار عددی گویای این مطلب است که دانش دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز در سطح نامطلوب قرار دارد.

یافته‌های مندرج در جدول ۲ نشان می‌دهد که میانگین به دست آمده از مجموعه عناصر مهارت، برابر با ۲/۰۵ است و نشان‌دهنده آن است که دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی نسبت به اهمیت و ضرورت اطلاعات شخصی و لزوم استفاده آن در مجموعه‌های اطلاعاتی شخصی، واقف نیستند.

با توجه به جدول ۲، میانگین ۷ فعالیت مدیریت اطلاعات شخصی دانشجویان شامل یافتن و دوباره یابی، ذخیره‌سازی، سازماندهی، نگهداشت، مدیریت جریان اطلاعات، مفهوم سازی، و ارزش یابی و ارزش گذاری، برابر با ۲/۵۰ است و بیان‌گر حد نسبتاً نامطلوب هفت فعالیت مدیریت اطلاعات شخصی است در ادامه نتایج و یافته‌های مربوط به هر کدام از فعالیت‌ها و فرایندهای اصلی مدیریت اطلاعات شخصی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز با تاکید بر منابع اینترنتی با توجه به جدول ۲، جداگانه، توضیح و بررسی می‌شود:

یافتن و دوباره یابی اطلاعات: یافتن اطلاعات شخصی با توجه به سه عنصر مقدار، میزان و حد یافتن اطلاعات و راهبردهای یافتن اطلاعات شخصی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز مورد بررسی قرار گرفته است. میانگین به دست آمده از مجموعه عناصر فعالیت یافتن و دوباره یابی اطلاعات الکترونیکی شخصی برای دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی برابر با ۲/۶۶ و در حد نسبتاً نامطلوب است. و بیانگر آن است که دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی زمان کمی را برای پیدا کردن اطلاعات مورد نیاز خود از مجموعه شخصی خویش صرف می‌کنند، به سرعت محل اطلاعات را فراموش می‌کنند، و به سختی قادرند اطلاعات مورد نیاز خود را در زمان مناسب پیدا کنند این عامل می‌تواند دلیلی بر دسترسی بهتر و سودمند، در آن واحد، و سریع آنان با مرورهای مداوم در منابع اطلاعاتی گوناگون باشد و در صورت لزوم به طور متوسط به منبع اصلی مراجعه می‌کنند.

ذخیره سازی اطلاعات: در این قسمت تنها عامل میزان و راهبردهای ذخیره سازی اطلاعات شخصی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز مورد بررسی قرار گرفت میانگین به دست آمده از مجموعه عناصر فعالیت ذخیره سازی اطلاعات الکترونیکی شخصی برای دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز برابر با ۳ و در حد نسبتاً مطلوب بود. نتایج نشان داد که دانشجویان، اطلاعات شخصی مورد نیاز خود را به طور برابر برای رفع نیازهای کنونی خود ذخیره می‌کنند تا برای رفع نیازهای احتمالی در آینده. دانشجویان به طور متوسطی از ابزارهای جانبی مثل فلش، سی دی، دی وی دی، حافظه های جانبی برای ذخیره سازی اطلاعات شخصی خود استفاده می‌کنند تا از فضای وب مثل بوک مارک‌ها، ایمیل‌ها، و وبلاگ‌های شخصی و همچنین به طور متوسطی اطلاعات شخصی خود را به صورت موضوعی در یک مکان خاص یا واحدی بیشتر ذخیره می‌کنند تا در یک محل عمومی.

سازماندهی اطلاعات: سازماندهی اطلاعات شخصی، با توجه به عنصر میزان و راهبردهای سازماندهی اطلاعات شخصی، دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز مورد بررسی قرار گرفت میانگین به دست آمده از مجموعه عناصر فعالیت سازماندهی اطلاعات الکترونیکی شخصی برای دانشجویان برابر با ۲/۷۵ و در حد نسبتاً نامطلوب است. یافته‌های پژوهش نشان داد دانشجویان برای سازماندهی اطلاعات شخصی خود بیشتر از سازماندهی بر اساس ایجاد پوشه‌های موضوعی استفاده می‌کنند و آن را به سازماندهی بر اساس نوع فرمت اطلاعات مثل فایل‌های متنی، پی‌دی‌اف، پاورپوینت ترجیح می‌دهند و کمتر از یادداشت‌های توضیحی استفاده می‌کنند به طور متوسطی به علت ازدیاد حجم اطلاعات ذخیره شده به مرتب سازی مجدد اطلاعات می‌پردازند و این کار به طور زیادی زمان بر است و سازماندهی بر اساس ایجاد پوشه‌ها و قفسه‌ها بیشتر را بر ساختار یادداشت‌های توضیحی و فرمت اطلاعات ترجیح می‌دهند.

فعالیت نگهداشت اطلاعات: میانگین به دست آمده از مجموعه عناصر فعالیت نگهداشت اطلاعات الکترونیکی شخصی برای دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز، برابر با ۲/۴۰۱ و در حد نسبتاً نامطلوب است دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی به طور کمتری اقدام به گرفتن فایل‌های پشتیبان از فایل‌های الکترونیکی شخصی می‌کنند و این کار به طور زیادی زمان بر است همچنین نتایج نشان داد که دانشجویان به طور منظم کامپیوتر خود را در خانه تکانی نمی‌کنند. و این کار به طور زیادی باعث می‌شود زمان گرفته شود. از انواع شیوه‌های حفاظت و نگهداری از مجموعه اطلاعات الکترونیکی شخصی می‌توان به پشتیبان‌گیری‌های مداوم روی ابزارهای جانبی رایانه به پشتیبان‌گیری به صورت خودکار، فشرده سازی فایل‌ها، هنگام سازی اطلاعات^{۱۷} و خانه تکانی‌های منظم برای حذف موارد غیر ضروری ذخیره شده بر روی رایانه اشاره کرد. دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی به طور کمی از خانه تکانی و حذف موارد غیر ضروری برای نگهداشت اطلاعات شخصی استفاده می‌کنند و مهمترین و پرکاربردترین روش‌های نگهداری و حفاظت از اطلاعات نگهداری فایل به صورت فشرده است که به طور کمی زمان بر بوده و میزان استفاده دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی در این زمینه‌ها در حد نسبتاً نامطلوب است. این امر، نشان‌دهنده داشتن دانش و آگاهی و میزان بهره‌مندی دانشجویان نسبت به موارد مذکور شده است.

مدیریت جریان اطلاعات: میانگین به دست آمده از مجموعه عناصر فعالیت مدیریت جریان اطلاعات الکترونیکی شخصی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز برابر با ۲/۳۶ و در حد نسبتاً نامطلوب است. دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی محیط کامپیوتر شخصی خود را به طور متوسط بر اساس روحیات و علایق خود تنظیم می‌کنند و آن را برابر نیازهای کنونی خود ترجیح می‌دهند و به طور کمی با استفاده از قابلیت‌های پنهان سازی و رمز گذاری فایل‌ها، دیگران را به اطلاعات شخصی خود مطلع می‌سازند و با استفاده کمی از قابلیت‌های دیواره آتش و آنتی ویروس‌ها موجب حذف کوکی‌های موجود در کامپیوتر می‌شوند و میزان شلوغی و به هم ریخته گی فضای شخصی اطلاعات خود را به طور کمی، انجام می‌دهند از میان شیوه‌ها، کمی میزان پاسخ‌دهی مربوط به حذف کوکی‌ها و استفاده از دیواره‌های آتش و بیشترین میزان پاسخ دهی مربوط به استفاده از رمز گذاری‌ها بود.

ارزشیابی و ارزش گذاری اطلاعات: میانگین به دست آمده از مجموعه عناصر فعالیت ارزشیابی و ارزش گذاری اطلاعات الکترونیکی شخصی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز برابر با ۲/۴۳ و در حد نسبتاً نامطلوب است. نتایج نشان داد که میزان اثرگذاری استفاده از پوشه بندی اطلاعات بر اثرگذاری یادداشت‌های توضیحی، برجسته کردن عنوان‌های فایل‌ها و ابزارهای یادآوری تاثیر دارد همچنین دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی به طور نسبتاً نامطلوب روش سازماندهی اطلاعات به کار گرفته شده توسط خود را قابل اعتماد و درست می‌دانند

و بیشتر سعی می کنند شیوه های جدید و مناسب سازماندهی اطلاعات شخصی را یاد بگیرند و به طور متوسطی قادر هستند که اطلاعات قدیمی و نامناسب موجود در کامپیوتر خود را شناسایی نموده و خود را با تغییرات مختلف نرم افزاری انطباق دهند و با توجه به آن تغییرات، اقدام به مدیریت اطلاعات شخصی خود کنند و از طرف دیگر با استفاده از قابلیت ایجاد پوشه های موضوعی جهت مرتب سازی اطلاعات به طور متوسطی جریان ورود اطلاعات به کامپیوتر و خروج اطلاعات از آن را کنترل نموده اند.

تدبیر و مفهوم سازی اطلاعات: میانگین به دست آمده از مجموعه عناصر فعالیت تدبیر و مفهوم سازی اطلاعات الکترونیکی شخصی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز برابر با ۳ و در حد نسبتاً مطلوب است دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز قبل از شروع به انجام یک پروژه به میزان متوسطی سعی می کنند طرحی روشن از آن را در ذهن خود ترسیم کنند و به خروجی و نتیجه هر پروژه قبل از شروع به انجام آن می اندیشند و سپس دانش اولیه و کافی راجع به آن را کسب می کنند و به طور متوسط یک برنامه زمانی و کاری منظم قبل از شروع به انجام هر پژوهش یا تکلیف را طراحی می کنند که موجب پیوستگی و ارتباط کل مجموعه اطلاعاتی می شود.

با توجه به میانگین های به دست آمده از پاسخ های داده شده در مورد دانش، مهارت و هفت فعالیت مدیریت اطلاعات شخصی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز، این چنین می توان نتیجه گیری کرد که از میان ۷ فعالیت مدیریت اطلاعات شخصی، فعالیت یافتن اطلاعات با میانگین ۲/۴۵ و انحراف معیار ۴/۰۸ در پایین ترین رده و فعالیت تدبیر و مفهوم سازی با میانگین ۳ و انحراف معیار در ۳/۵۴ پایین ترین رده قرار دارد. میزان دانش دانشجویان (میانگین ۱/۲۲) در مقایسه با مهارت (میانگین ۲/۰۵) که به مدیریت اطلاعات شخصی دارند نیز در حد نامطلوب و نسبتاً نامطلوب است.

در پاسخ به سوال سوم پژوهش به منظور تعیین رابطه ی معناداری مدیریت اطلاعات شخصی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز و متغیرهای مقطع تحصیلی، سن و دانشکده ی محل تحصیل، بررسی شد، تا مشخص شود که این متغیرها چه تاثیری می توانند بر روی مدیریت اطلاعات شخصی دانشجویان داشته باشند از آزمون های آماری استنباطی (آزمون همبستگی پیرسون و اسپیرمن) استفاده گردید جهت مقایسه ی رابطه ی مدیریت اطلاعات شخصی در میان گروه های سنی از آزمون همبستگی پیرسون و از آزمون های همبستگی اسپیرمن جهت مقایسه ی رابطه ی مدیریت اطلاعات شخصی در میان مقطع تحصیلی و آزمون همبستگی پیرسون نیز جهت بررسی رابطه ی معناداری میان دانشکده ی محل تحصیل استفاده شد.

جدول ۳. نتایج آزمون همبستگی پیرسون مربوط به بررسی دانش، مهارت و هفت فعالیت مدیریت اطلاعات شخصی دانشجویان از لحاظ سن

ضریب همبستگی پیرسون	Sig (در سطح معناداری ۰/۰۵)	سن PIM
-۰/۵۰	۰/۰۰۰۱	

از داده های جدول ۳، می توان نتیجه گرفت مدیریت اطلاعات شخصی در بین سنین مختلف در دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز، رابطه ی معناداری وجود دارد.

ضریب همبستگی پیرسون	Sig (در سطح معناداری ۰/۰۵)	دانشکده محل تحصیل PIM
+۰/۵۸	۰/۰۰۰۱	

از داده های موجود در جدول ۴، چنین بر می آید که در دو جنبه دانش، مهارت و هفت فعالیت مدیریت اطلاعات شخصی در بین دانشکده های مختلف رابطه ی معناداری وجود دارد.

جدول ۲- نتیجه ی آزمون همبستگی اسپیرمن برای بررسی رابطه بین مقطع تحصیلی و مدیریت اطلاعات شخصی

Sig (در سطح معناداری ۰/۰۵)	ضریب همبستگی اسپیرمن	
۰/۰۰۰۱	۰/۴۲	مقطع تحصیلی PIM

از داده‌های موجود در جدول ۲، می‌توان نتیجه گرفت که مدیریت اطلاعات شخصی در بین دانشجوه‌های مختلف در دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز رابطه‌ی معناداری دارد.

نتیجه گیری:

با توجه به اهمیت و ضرورت مدیریت اطلاعات شخصی و مسئله‌هایی که دانشجویان در هنگام نیاز در مدیریت اطلاعات شخصی خویش با آن مواجه می‌شوند، اثر مثبتی که دانش، مهارت و هفت فعالیت مدیریت اطلاعات شخصی قادرند بر بالا بردن مهارت و توانمندی و حل مشکلات و برآوردن نیازهای علمی و اطلاعاتی و استفاده بهینه از اطلاعات در زمان نیاز و مدیریت اصولی اطلاعات شخصی بگذارند و در نهایت ارتقاء عملکرد اشخاص در استفاده از اطلاعات به موقع در هنگام نیاز شود در این پژوهش تلاش شد تا وضعیت مدیریت اطلاعات شخصی دانشجویان از سه جنبه دانش، مهارت و هفت فعالیت مدیریت اطلاعات شخصی بر اساس مدل جونز مورد بررسی قرار بگیرد. یافته‌ها نشان داد که به طور کلی میانگین مدیریت اطلاعات شخصی و ۷ فعالیت اصلی آن در بین دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز ۲/۵۰ بوده است و در حد نسبتاً نا مطلوب قرار دارد و تدبیر و مفهوم سازی با میانگین ۳، نقش نسبتاً مطلوبی را در وضعیت اطلاعات شخصی دانشجویان دارد دانش کلی نسبت به مدیریت اطلاعات شخصی با میانگین ۱/۲۲ در سطح نامطلوب و ۷ فعالیت مدیریت اطلاعات الکترونیکی شخصی با میانگین ۲/۵۰ در سطح نسبتاً نامطلوب اثر گذاری قرار دارد این یافته‌ها با یافته‌های پژوهش صالح نژاد (۱۳۹۴) و سلیمانی (۱۳۹۶) همخوانی دارد از میان ۷ فعالیت‌های مدیریت اطلاعات الکترونیکی شخصی به ترتیب ذخیره سازی و تدبیر و مفهوم سازی بالاترین میانگین و فعالیت امنیت و مدیریت جریان اطلاعات، پایین ترین میانگین را داشته اند این یافته با یافته‌های پژوهش سلیمانی (۱۳۹۴) و مجاور (۱۳۹۲) همخوانی دارد ولی با یافته‌های پژوهش شکاری (۱۳۹۴)، ملک محمدی (۱۳۹۷) و مجاور (۱۳۹۲) همخوانی ندارد.

این نتایج، با یافته‌های سلیمانی (۱۳۹۴) و مجاور (۱۳۹۲) همسو است در حالی که در پژوهش مجاور (۱۳۹۲) و آموزنده (۱۳۹۰) به میزان بیشتری با هدف رفع نیازهای احتمالی در آینده ذخیره سازی اطلاعات را انجام می‌دادند و به طور متوسطی، بیشتر از ابزارهای جانبی مانند فلش، سی دی، دی وی دی، حافظه های جانبی برای ذخیره سازی اطلاعات الکترونیکی شخصی خود استفاده می‌کردند تا از فضای وب مانند بوک مارک‌ها، ایمیل‌ها، و وبلاگ‌های شخصی این یافته با یافته‌های پژوهش مجاور (۱۳۹۲)، آموزنده (۱۳۹۰) و عبدالمهی (۱۳۹۰) همخوانی دارد. در حالی که کاپرا (۲۰۰۹) و مجید و همکاران (۲۰۱۰) در پژوهش‌های خود به این نتیجه رسیدند که افراد برای ذخیره سازی اطلاعات الکترونیکی خود از مکان یاب منبع یکپارچه، بوک مارک‌ها، ایمیل‌ها، و سایر خدمات اینترنتی استفاده می‌کنند. یافته‌ها نشان داد که میانگین به دست آمده از مجموعه عناصر فعالیت سازماندهی اطلاعات الکترونیکی شخصی برای دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز برابر با ۲/۷۵ و در حد نسبتاً مطلوب است این یافته با یافته‌های پژوهش سلیمانی (۱۳۹۶)، مجاور (۱۳۹۲) همسو بوده و در سطح نسبتاً مطلوب قرار دارد ولی میانگین این فعالیت نسبت به فعالیت سازماندهی در پژوهش‌های شکاری (۱۳۹۴) و ملک محمدی (۱۳۹۷) وضعیت مطلوب دارد. نتایج نشان داد که دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی برای سازماندهی اطلاعات شخصی خود بیشتر از سازماندهی بر اساس پوشه‌های موضوعی استفاده می‌کنند و آن را به سازماندهی بر اساس نوع فرمت اطلاعات مثلاً فایل‌های متنی، پی دی اف، پاورپوینت ترجیح می‌دهند و کمتر از یادداشت‌های توضیحی استفاده می‌کنند که این یافته با یافته‌های پژوهش شکاری (۱۳۹۳)، مجاور (۱۳۹۲) و ملک محمدی (۱۳۹۷) همخوانی دارد به طور متوسطی به علت ازدیاد حجم اطلاعات ذخیره شده به مرتب سازی مجدد اطلاعات می‌پردازند و این کار را در زمان کمتری صورت می‌گیرد این یافته با یافته‌های پژوهش سلیمانی (۱۳۹۵)، ملک محمدی (۱۳۹۷) اوسی اوتا پا و ددزی^{۱۸} (۲۰۱۳) همخوانی دارد. نتایج نشان داد میانگین به دست آمده از مجموعه عناصر فعالیت نگهداشت اطلاعات الکترونیکی شخصی برای دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی جندی

شاپور اهواز برابر با ۲/۴۰۱ و در حد نسبتا نامطلوب است دانشجویان دانشگاه به طور کمتری اقدام به گرفتن فایل های پشتیبان از فایل های اطلاعات الکترونیکی شخصی می کنند همچنین نتایج نشان داد که دانشجویان به طور کمتری کامپیوتر خود را خانه تکانی می کنند.

همچنین نتایج نشان داد که دانشجویان به طور کمتری کامپیوتر خود را خانه تکانی می کنند و با این کار در حد نسبتا نامطلوب اطلاعات غیر مفید را حذف و یا به شکل فایل های فشرده در جاهای دیگر انتقال و نگهداری می کنند به طوری که یکی از مهمترین و ضروری ترین نکته در فعالیت نگهداشت اطلاعات الکترونیکی شخصی نگهداری فایل ها به صورت فشرده بوده که در پژوهش شکاری (۱۳۹۳) روش تهیه فایل های پشتیبان و ابزارهای همگام سازی را نمی شناسند و از آن آگاهی ندارند و در پژوهش شکاری (۱۳۹۳) خانه تکانی به طور مرتب انجام می شود و استفاده از ابزارهای همگام سازی برای انتقال و نگهداری ایمن اطلاعات جایگاه ویژه ای در مدیریت اطلاعات شخصی اعضای هیأت علمی ندارد. یافته پژوهش ملک محمدی (۱۳۹۷)، مجاور (۱۳۹۲)، سلیمانی (۱۳۹۵) در این زمینه بیشترین پاسخ دهی را داشته است که یکی از علل آن می تواند داشتن دانش و آگاهی مناسب نسبت به عناصر مذکور باشد. یافته ها نشان داد که میانگین به دست آمده از مجموعه عناصر مدیریت جریان اطلاعات شخصی برای دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی شاپور اهواز برابر با ۲/۳۶ و در حد نسبتا نامطلوب است این یافته نسبت به یافته های پژوهش ملک محمدی (۱۳۹۷) با میانگین ۳/۲۹، شکاری (۱۳۹۳) با میانگین ۲/۹۹۵، سلیمانی (۱۳۹۵) با میانگین ۲/۹۴ وضعیت متوسط رو به پائینی داشته و با توجه به نقش مهم و برجسته عنصر مذکور رمز گذاری در سیستم ها و ابزارهای الکترونیکی به میزان مطلوبی (میانگین ۳/۰۳) از این عنصر در این پژوهش استفاده شده که در یافته های پژوهش شکاری (۱۳۹۳) با میانگین ۲/۹۹۵ و مجاور (۱۳۹۲) با میانگین ۲/۵۹ به میزان نسبتا مطلوب استفاده گردیده است. همچنین به طور نسبتا نامطلوب (میانگین ۲) از نسخه های به روز آتی و ویروس ها در ابزارها و سیستم های الکترونیکی استفاده شد که با یافته های پژوهش سلیمانی (۱۳۹۵) با میانگین ۲/۸۷ همسو بوده و نسبت به یافته پژوهش مجاور (۱۳۹۲) که کمترین میزان استفاده را داشته است وضعیت بهتری دارد. یافته ها نشان داد که میانگین به دست آمده از مجموعه عناصر فعالیت ارزش یابی و ارزش گذاری برای دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز برابر با ۲/۴۳ و در حد نسبتا نامطلوب است. این یافته با یافته های پژوهش مجاور (۱۳۹۲) و سلیمانی (۱۳۹۶) همخوانی دارد. دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی میزان نوشتن یادداشت توضیحی در کنار فایل ها، دسته بندی اطلاعات شخصی در پوشه ها، یافتن بهتر اطلاعات با نگهداری نتایج جستجوی قبلی را بر برجسته نمودن فایل ها به کار گیری نرم افزارهای یادآوری، تطابق نسخه نرم افزار کامپیوتر خود با نسخه جدید، امکان گرفتن فایل های پشتیبان خود کار یا نوع نگهداری اطلاعات ترجیح می دهند. و این روش موجب بازدهی بیشتری نسبت به جستجوی اطلاعات شخصی آن ها در مجموعه اطلاعات شخصی می شود و به طور متوسط روش های مورد استفاده جهت سازماندهی اطلاعات شخصی خود اطمینان داشته و آن ها را بر شیوه های جدید و مناسب سازماندهی اطلاعات ترجیح می دهند و تلاش زیادی برای شناسایی شیوه های مناسب و جدید سازماندهی اطلاعات خود می کنند این یافته ها با نتایج پژوهش ملک محمدی (۱۳۹۷) و سلیمانی (۱۳۹۵) همسو بوده است در حالی که در پژوهش های شکاری (۱۳۹۴) و مجاور (۱۳۹۲) به این عناصر در فعالیت ارزش یابی و ارزش گذاری اشاره ای نکرده اند. دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز به طور نامطلوبی اطلاعات قدیمی و نامناسب خود را شناسایی و به یافتن بهتر اطلاعات نپرداخته و خود را با تغییرات مختلف نرم افزاری انطباق نداده و با توجه به آن تغییرات اقدام به مدیریت اطلاعات شخصی خود کنند. این نتایج با نتایج پژوهش مجاور (۱۳۹۲) و سلیمانی (۱۳۹۵) همخوانی دارد. با توجه به نتایج پژوهش حاضر به طور متوسط میزان اثر گذاری رجوع به اطلاعاتی که قبلا ذخیره شده، قادر بودن محل واقعی اطلاعات ذخیره شده بر روی رسانه های ذخیره سازی، دستیابی به اطلاعات با مرور پی در پی، قادر بودن به اطلاعات الکترونیکی مورد نیاز در زمان مطلوب در فرایند یافتن اطلاعات نقش دارد در حالی که نتایج پژوهش ملک محمدی (۱۳۹۷) نشان داد که دانشجویان اطلاعات مناسبی در این زمینه به طور متوسط دارند. از طرف دیگر با استفاده از قابلیت گرفتن خود کار فایل های پشتیبان میزان کنترل جریان ورود اطلاعات

به کامپیوتر و خروج اطلاعات از آن در میان دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز نیز در وضعیت نسبتاً نامطلوب رو به بالایی قرار دارد که غیر همسو با نتایج پژوهش ملک محمدی (۱۳۹۷) بوده و وضعیت مشابه‌ایی نسبت به نتایج پژوهش سلیمانی (۱۳۹۵) و صالح نژاد (۱۳۹۴) دارد.

یافته‌ها نشان داد که میانگین به دست آمده از مجموعه فعالیت تدبیر و مفهوم سازی اطلاعات الکترونیکی شخصی برای دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی اهواز برابر با ۳ و در حد نسبتاً مطلوب است این یافته با یافته های پژوهش مجاور (۱۳۹۲) و ملک محمدی (۱۳۹۷) همخوانی دارد. در این میان نتایج پژوهش شکاری (۱۳۹۴) و سلیمانی (۱۳۹۵) نسبت به نتایج پژوهش حاضر در پژوهش های مورد بررسی وضعیت نسبتاً مطلوبی دارد. دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی قبل از شروع به انجام یک پروژه به میزان زیاد سعی می کنند طرحی روشن از آن را در ذهن خود ترسیم کنند و به خروجی و نتیجه هر پروژه قبل از شروع به انجام آن می اندیشند و سپس دانش اولیه و کافی راجع به آن را کسب می کنند. این یافته با یافته های پژوهش سلیمانی (۱۳۹۵) همسواست و نسبت به یافته های پژوهش ملک محمدی (۱۳۹۷) و مجاور (۱۳۹۲) وضعیت نسبتاً نامطلوبی دارد. دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز به طور نسبتاً مطلوب یک برنامه زمانی و کاری منظم قبل از شروع به انجام هر پژوهش یا تکلیف طراحی می کنند که موجب پیوستگی و ارتباط کل مجموعه ای اطلاعاتی شود. این یافته با یافته های مجاور (۱۳۹۲) و آموزنده (۱۳۹۰) همسو است و نسبت به یافته های پژوهش ملک محمدی (۱۳۹۷) وضعیت متوسط رو به پایینی، دارد.

نتایج پژوهش نشان داد که دانش و مهارت دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز نسبت کمتری به ۷ فعالیت مدیریت اطلاعات شخصی آن ها دارد. این یافته ها با یافته های پژوهش آموزنده (۱۳۹۰) و مجاور (۱۳۹۲) همخوانی ندارد.

نتایج نشان داد با انجام آزمون همبستگی پیرسون رابطه ی معناداری به لحاظ دانشکده ی محل تحصیل بین دانش، مهارت و ۷ فعالیت مدیریت اطلاعات شخصی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز وجود دارد. این یافته مقابل با یافته های پژوهش ولی زاده و همکاران (۲۰۱۷) است.

در کل نتایج نشان داد که وضعیت مدیریت اطلاعات شخصی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز در سطح نسبتاً نامطلوبی قرار داشته و دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی به طور نسبتاً نامطلوب اقدام به بازیابی و ذخیره سازی اطلاعات کرده اند ولی نگهداری آرشیو، فایل ها و اطلاعات شخصی خود از ابتدا در محلی مناسب را به خوبی نگهداری می کنند و به طور نسبی تمهیدات امنیتی مناسب و ذخیره سازی اطلاعات ضروری بر روی ابزارهای جانبی را برای اطلاعات شخصی الکترونیکی خود فراهم می کنند که یکی از دلایل آن ممکن است عدم اطلاعات مناسب نسبت به مدیریت اطلاعات شخصی و فعالیت های آن و عدم آشنایی و آگاهی و عدم استفاده نسبت به برخی از نرم افزارهای مدیریت اطلاعات شخصی دانست.

بررسی و مقایسه دانش و مهارت مدیریت اطلاعات شخصی دانشجویان با فعالیت های ۷ گانه مدیریت اطلاعات شخصی آنان نشان می دهد با توجه به این که دانشجویان از دانش و مهارت پایین تری نسبت به مدیریت اطلاعات شخصی برخوردارند ولی سطح فعالیت های آن ها نسبتاً مطلوب است. یکی از دلایل آن ممکن است عدم آشنایی با این عناصر باشد و پنداشتن این که عناصر به حیطه رشته تحصیلی آنان مربوط نیست. علت دیگر نحوه پاسخ دهی به سوالات پرسش نامه باشد که نشان دهنده عدم آگاهی کامل به ابزارها و فضاهای الکترونیکی باشد، از آنجایی که ارتقاء مهارت های مدیریت اطلاعات شخصی در صرف جویی از زمان، دسترسی راحت و سریع، ارتقاء مهارت های سواد اطلاعاتی، کاهش پراکندگی، کاهش از دست دادن و محدود شدن اطلاعات و یاری رساندن به تعیین و روابط اطلاعات ارتقاء عملکرد و ارتقاء و پیشرفت و بهبود دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی شود و نیز با توجه به نتیجه نهایی به دست آمده از این پژوهش اهمیت و ضرورت فعالیت نگهداشت در فرایند مدیریت اطلاعات شخصی و کسب میانگین ۲/۴۰۱ و وسیع بودن حوزه مدیریت اطلاعات شخصی و دستیابی سریع و به موقع دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز نسبت به حجم انبوه اطلاعات الکترونیکی شخصی در زمان مناسب ضرورت دارد با توجه به نتایج و پیشینه های پژوهش اقدام

به برگزاری کارگاه‌ها و دوره‌های تعلیمی برای شناساندن ابزارها و تکنیک‌های مختلف مدیریت اطلاعات شخصی و همخوانی داشتن با نیازهای دانشجویان علوم پزشکی جندی شاپور اهواز شود تا فعالیت‌هایی چون نگهداشت که در این پژوهش پایین‌ترین میانگین را کسب کرده‌اند به صورت جدی و ریشه‌ای با توجه به کیفیت فعالیت به صورت مفصل مورد بررسی قرار گیرد و همچنین نتایج آن در اختیار کارشناسان قرار گیرد تا به طراحی نرم افزارهایی همسو با تقاضا اقدام شود و با استفاده از یافته‌های پژوهش حاضر و شناسایی نقاط مثبت و منفی چالش‌های دانشجویان در مورد ۷ فعالیت مدیریت اطلاعات شخصی مهندسین و طراحان سیستم‌های اطلاعاتی قادر به ساخت نرم افزارها متناسب با تقاضای استفاده کنندگان شوند.

منابع

جدیدی، آزاده؛ حقانی، زهرا (۱۳۹۶). «بررسی میزان به کارگیری مدیریت اطلاعات شخصی (pim) توسط اعضای هیأت علمی دانشکده‌های پیراپزشکی دانشگاه‌های علوم پزشکی تهران، شهید بهشتی و ایران در ۱۳۹۳»، مجله پی‌اورد سلامت، ۱۱(۱)، ۴۴-۵۲.

جدیدی، زهرا (۱۳۹۴). «بررسی میزان به کارگیری مدیریت اطلاعات شخصی (PIM) توسط اعضای هیأت علمی دانشکده‌های پیراپزشکی دانشگاه‌های علوم پزشکی تهران، شهید بهشتی و ایران در سال ۱۳۹۴». پایان‌نامه کارشناسی ارشد کتابداری و اطلاع‌رسانی پزشکی، دانشکده مدیریت و اطلاع‌رسانی پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی تهران، تهران، ایران.

صدقی، ش.؛ رودباری، م.؛ عبدالحی، ن.؛ عبدالحی، ل.؛ حاصلی، م.؛ زرقانی، م. (۱۳۹۳). «واکاوی آشنایی دانشجویان با مدیریت اطلاعات شخصی در دانشگاه علوم پزشکی تهران». پی‌اورد سلامت، ۸(۴): ۳۵۴-۳۶۷.

زوارقی، رسول؛ صفایی، میکایل (۱۳۹۱). «مدیریت اطلاعات شخصی (pim): مروری بر مفاهیم». پژوهش‌نامه مدیریت و پردازش اطلاعات، ۴(۴)، ۱۰۵۳-۱۰۸۱.

زوارقی، رسول، صفایی، میکایل (۱۳۸۸). «مدیریت اطلاعات شخصی (pim) مروری بر مفاهیم». فصل‌نامه علمی پژوهشی پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران، ۲۷(۴).

سلیمانی، هومن؛ حیدری، غلامرضا و قنادی نژاد، فرزانه (۱۳۹۵). «بررسی وضعیت مدیریت اطلاعات شخصی اعضای هیأت علمی دانشگاه شهید چمران اهواز». فصل‌نامه مدیریت اطلاعات و دانش‌شناسی، ۴(۲).

کوکبی، مرتضی؛ حیدری، غلامرضا و مجاور، آیدا (۱۳۹۲). «بررسی وضعیت مدیریت اطلاعات شخصی دانشجویان تحصیلات تکمیلی دانشگاه شهید چمران اهواز در مجموعه منابع الکترونیکی». مجله کتابداری و اطلاع‌رسانی، ۲(۴).

ملک محمدی، سعید؛ زوارقی، رسول (۱۳۹۷). «مدیریت اطلاعات شخصی دانشجویان تحصیلات تکمیلی موسسه آموزش عالی جهاد دانشگاهی خوزستان در مجموعه منابع الکترونیکی بر اساس مدل جونز». فصل‌نامه علوم و فنون مدیریت اطلاعات، ۴(۳).

Bellotti, V.; Ducheneaut, N.; Howard, M.; Smith, I.; Neuwirth, C. (2002). "Innovation in extremism: evolving an application for the critical work work of email and information Management". in dis 02: proceedings of the conference on signing interactive systems (pp.181-192). New York, Ny, usa: acm Press. Information Perspectives, 65(2), p.143-160, 181-192

Jones, W. (2008). "Personal information Management". Annual Review of Information Science and Technology, 41(1), 453-504. Available at: <http://onlineLibrary.Wiley.com/doi/10.1002/aris.2007.1440410117/full> (Accessed 25 January 2019)

Jones, W. (2010). "Personal information management (pim) encyclopedia of library and information Science". (3rd ed). Washington: information School, university of Washington.

Osae Otopah, F., Dadzie, P. (2013). "personal information management practice of students and its implications for library Services". Aslib Proceedings: New Information Perspectives, 65(2), 143-160

Magid, s.; san, m.; tun, s.t.n.; zar, t.(2010)."Using internet services for personal information Management". in serap kurbanoglu et al. (Eds). Technological convergence and social networks in information management: second international symposium on in formation management in a changing World, Imcw 2010, Ankara, Turkey , September 22-24, 2010., volume: 96, 110-119. Available at: <http://by2010.Bilgiyonetimi.net/bildirler/Majid.Pdf>. (accessed 16 Nov. 2018).

Assessment of student's enjoyment level in Ahvaz Jundishapur University of Medical Sciences from electronic personal information management activities

Azadeh Namdari, MA in knowledge and information Science , university of shahid chamran of Ahvaz.

Azadehnamdari6626@gmail.com

Abdolhossein faraj pahlou, professor in knowelege and information Science , shahid chamran university of Ahvaz . Abdolhossein.faraj.pahlou@scu.ac.ir

Mansour kohi rostami, Assistant professor, Dept. of KIS, shahid chamran university of Ahvaz Iran. M.rostami@scu.ac.ir Rostami[15:04,11/4]

Abstract:

Aim: study to assess status personal information management of the students of Ahvaz jundishapur university of medical sciences of three aspect Knowledge, skill and activites personal information management jones Model.

Method research: this study was done to way survey and descriptive and analytical the statistical population students were selected of Ahvaz jundishapur university of medical science of educational year 1397-98 for determine statistical population of way sampling Used. analysis of the data of tests correlation pearson and sperman and software spss 22 Used.

Results: of between factors effect of personal information management knowledge include average 1/22, skill average by 2/05 and collection activeties personal information management have average equal by 2/50. total average personal information equal by 2/50 was and is at level relatively bad.

Conclusion: status personal information management students at have level relatively bad that had period at direct better aware attribute tools personal information management and promontion skills students at this domain Hold.

Keywords: Electronic information, personal information management, students of Ahvaz jundishapur university of medical sciences

زودآیند ویراستاری نشده (نشریه بازیابی دانش و نظام‌های معنایی)